

تحلیل اوایل پرایس؛ | ایران می تواند تنگه هرمز و باب المندب را بر نفتکشها ببندد

پایگاه تخصصی اوایل پرایس با اشاره به توان ایران برای بستن تنگه هرمز نوشت ایران برای اجرای سیاست یا همه یا هیچ در بحث صادرات نفت خلیج فارس، یک راه دیگر هم دارد.

به گزارش پایگاه تخصصی اوایل پرایس در گزارشی که پیرامون تهدید نفتی اخیر رئیس جمهوری کشورمان نوشت، با اشاره به توانایی ایران برای بستن تنگه هرمز نوشت: این کشور برای اجرای سیاست یا همه یا هیچ در بحث صادرات نفت خلیج فارس، راه دیگری هم دارد و آن، استفاده از ظرفیت نیروی دریایی خود در تنگه باب المندب میان یمن و شاخ آفریقا است.

در گزارش اوایل پرایس آمده است: مقامات ایرانی بار دیگر سناریوی بستن تنگه هرمز را احیا کرده اند. رئیس جمهور ایران، حسن روحانی،

روز سه شنبه در سخنان خود در برن سوئیس گفت که اگر واشنگتن در ماه‌های آینده سیاست به صفر رساندن صادرات نفت ایران را اجرا کند ، کشورش می‌تواند تنگه هرمز را برای کل ترافیک نفتکش های منطقه مسدود کند.

چند ساعت پس از اینکه روحانی این بیانات را ایراد کرد، ژنرال قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس ایران، اعلام کرد سپاه قدس ایران آماده است تا هر اقدامی که توسط روحانی یا رهبری دستود داده شود را عملی کند. قاسم سلیمانی که به علت حضورش در جنگ سوریه و ساماندهی نیروی نظامی شیعه عراق معروف است، برای انجام عملیات نظامی قدرتمند و مستقیم، در صورت لزوم، خوشنام شده است.

هیچ تهدید مستقیمی نشده است اما بسته شدن تنگه هرمز، گذرگاه اصلی منطقه خلیج فارس، اهمیت استراتژیکی برای همه دارد. در حال حاضر طبق طبق داده‌های آژانس اطلاعات انرژی، روزانه بیش از ۱۷ میلیون بشکه نفت خام و محصولات نفتی از این تنگه عبور می‌کنند. اگر در نظر بگیریم که تمام صادرات الانجی قطر هم از این تنگه عبور می‌کنند، آنوقت اهمیت آن کاملاً واضح خواهد بود.

تهدید ایران برای بستن تنگه هرمز چیز جدیدی نیست. در طول جنگ نفتکشها در ۱۹۸۰-۱۹۸۸ ایران تهدید کرده بود این تنگه را مسدود کند یا برای همیشه آن را ببندد. در آن زمان نیروهای دریایی غربی توانستند جلوی روی دادن کامل این اتفاق را بگیرند اما تعداد بسیار گسترده‌ای از نفتکشها و کشتی‌های باری، در طول آن دوره لطمه دیدند. در دهه اخیر چندین مورد رویارویی به وجود آمده است که بیشتر آنها بین شناورهای نیروی دریایی آمریکا که در حال گشتزنی در خلیج فارس بودند و شناورهای نظامی سبک سپاه پاسداران ایران، اتفاق افتاده است.

امکان رویارویی بین اعضای عربی اوپک، به رهبری عربستان سعودی و اماراتمتحده عربی، کاملاً وجود دارد. خارج شدن آمریکا از برجام و قطع خرید نفت از ایران توسط مشتریان سابق، ایران را در شرایط سختی قرار داده است. ایران باید وجه خود را حفظ کند بنابر این انتظار می‌رود فشارها را بر همسایگان خود بیشتر کند.

بستن تنگه هرمز و باب المندب محتمل است

واشنگتن در روزهای اخیر بارها تکرار کرده است که پس از ۴ نوامبر هیچ نفتی نباید از ایران خارج شود؛ در این روز بسته کامل تحریمها

اجرائی خواهند شد. برخی مشتریان آسیایی همین حالا هم ایران را ترک کرده‌اند. هرچند چین همچنان به طور رسمی اعلام کرده است که واردات نفت خود از ایران و فعالیت‌هایش در این کشور را متوقف نخواهد کرد. ترکیه عضو ناتو هم به طور واضح اعلام کرده است که به واردات نفت و گاز خود از ایران ادامه خواهد داد.

ارزیابی‌های نظامی نشان می‌دهد بسته شدن تنگه هرمز امکان‌پذیر است. حمله به چند کشتی در یک زمان در این تنگه، آن را برای مدت زمان زیادی بسته نگاه خواهد داشت. هرچند تحلیل‌گران انتظار دارند با ادوات نظامی موجود دولت‌های عربی و غربی حاضر در منطقه بسته شدن کامل تنها حدود یک ماه دوام داشته باشد. اگر یک جنگ تمام‌عیار به راه بیافتد، سریع‌تر می‌توان کشتی‌های آسیب‌دیده را از تنگه بیرون کرد آورد. با این حال تهدید چنین رویارویی مستقیمی که عواقب پیش‌بینی نشده‌ای را در بر دارد، به شکل قابل‌توجهی ریسک‌های ژئوپولیتیکی در بازارهای انرژی را بالا می‌برد.

با استفاده از این راهکار سخت، روحانی و رهبری ایران و سپاه پاسداران، به دنیا نشان می‌دهند که نتیجه منفی احتمالی این‌که آمریکا تحریم‌های خود بر ایران را به طور کامل عملی کند، چه خواهد بود. تهران از راهکار چماق و هویج استفاده می‌کند. جذب سرمایه‌گذاری بیشتر اروپا در بخش‌های اکتشاف، تولید و بهره‌برداری نفت، به اقتصاد ایران که در حال حاضر با مشکل روبرو شده است در تامین مالی کمک خواهد کرد و در عین حال فرصت‌های وسوسه‌کننده‌ای هم برای سرمایه‌گذاران خارجی ایجاد می‌کند. در همین زمان با حفظ التزام ۱۰۰ درصدی به تولید خود در اوپک، ایران می‌تواند تضمین کند که فشار رو به پایینی بر قیمت‌های نفت وارد خواهد آورد، که این خبر خوبی برای مصرف‌کنندگان اروپایی است. ایران سناریوی بدترین حالت را هم برای اروپایی‌ها ترسیم کرده است که با حذف ۱۰۰ درصدی صادرات نفت و گاز این کشور، در ماه‌های آینده بازارها با کمبود عظیمی در عرضه روبرو خواهند شد.

اگر این هنوز برای رقیبان ایران قانع‌کننده نباشد، عملیات نظامی در خلیج فارس یا تنگه هرمز، گزینه‌ای است که همیشه در اختیار ایران قرار دارد. روحانی درحالی‌که با رسانه‌های اروپا صحبت می‌کرد، هم‌تایان عرب خود را خطاب قرار داد. بستن تنگه هرمز آسیب سختی به اقتصادهای عربی خواهد زد. اما این اقدام با توجه به وضعیت کنونی ایران، برای اقتصاد این کشور هم مخرب خواهد بود.

مقامات آمریکایی هم در رسانه‌ها اعلام کردند که آمریکا و متحدان منطقه‌ای آنها ترافیک تجاری کشتی‌ها و آزادی کشتیرانی در تنگه هرمز را حفظ خواهند کرد. تهدید مستقیم کنونی ایران تنها یک هشدار برای بیدار کردن جهان است؛ خارج کردن دومین تولیدکننده بزرگ اوپک از بازارها، کار آسانی نخواهد بود.

یک گزینه دیگر که اصلاً تا به حال در مورد آن در رسانه‌ها بحثی صورت نگرفته است، قابلیت‌های نظامی ایران در منطقه به اصطلاح «آب‌های آبی» است. در حال حاضر نیروی دریایی ایران در تنگه باب‌المندب، بین یمن و شاخ آفریقا و پیرامون آن گشت‌زنی می‌کنند. از سال ۲۰۱۳ به بعد ایران نیروهای خود را به دریای سرخ فرستاده است. به صورت رسمی، این کار برای حمایت از کشتی‌های ایران در برابر دزدان دریایی انجام شده است، اما در واقع کشتی‌های جنگی ایران در خلیج عدن و دریای سرخ گشت‌زنی می‌کنند.

بخش بزرگی از صادرات نفت و گاز منطقه خلیج فارس باید از این منطقه عبور کنند تا به کانال سوئز برسند. راهکاری دو وجهی برای مقابله با تحریم در دست ایران است. اینکه این راهکار تا چه حد موثر باشد مشخص نیست، اما یک تاثیر آن قطعی است؛ حجم صادرات نفت منطقه با تهدیدی جدی روبرو خواهد شد و هرگونه بسته شدن یا اختلال در خطوط کشتیرانی کنونی، قیمت‌های نفت را بالا خواهد برد.